

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . 12 korona
 Fél évre . . . . . 6 korona
 Negyed évre . . . . 3 korona
 Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI LHP.

Felolós szerkesztő: ORLÁT KAROLY

**Szerkesztőség és kiadó-
 hivatal: Zarándok u 7.**
 Telefon-szám: 174.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A polgármester választáshoz.

A mult számunkban beszámoltunk a folyó hó 16-án megtartott értekezletről, mely a 29-én megtartandó tisztújító közgyűléssel foglalkozott. A borzalmasan dúló nagy háború minden egyént foglalkozásában, gondolkozásában, lelkében leköt és így a közügyek bizonyos mértékben háttérbe szorulnak, de viszont éppen a viszonyok parancsoló szava készíti a városi bizottság tagjait arra, hogy a most történő tisztújítást a bölcsesség jegyében oldja meg.

A multban is gondokat okozott a választás és ha lelkük sugallatát nem is követhették a bizottsági tagok teljes mértékben, mégis az akkori viszonyok közt a legrátermettebb mellett foglaltak állást. Ha ez állt a multra, úgy sokszorosan megváltozott viszonyokat jelent a jövőre. Mert a jelen esetben mindenki lelkében él az a meggyőződés, hogy ebben a történelmi időben a város a haladás útjára nem térhet, míg az arra hivatott vezetőjét nem találja meg, ki a bizalmat bírja felülről és a kit a polgárság teljességének szeretete, tisztelete és becsülése kíséri a szép, de nehéz funkcióra és kinek a multban kifejtett működése garantálja az eredményeket. Nem szabad elfelejteni azt a körülményt, hogy az előlegesett bizalom csak akkor bír értékkel, ha a jelölt multja erre jogot is formálhat.

A lelőpő Fehér polgármester nagy jóakarattal, tiszta kézzel és nem közönységes ambíciójával vezette a város ügyeit sokszor nehéz körülmények közt. Hálátlanság volna részünkről, ha ezen szempontból elismeréssel nem adoznánk neki. Dacára ezen tulajdonságainak, mégsem lehetett a legalkalmasabb a mai időkben a város vezetésére, mert városunk érzelmi viszonyait tökéletesen nem ismervén, gyökeret ereszteni nem tudott, a bizalmat megszerezni nem tudta, melyre

az újjászületés korszakában neki oly mérhetetlenül lett volna szüksége.

Közvetlenül a háború után a társadalmi és szociális feladatoknak oly sokasága és oly követelmények kerülnek felszínre és megoldásra, hogy csakis oly férfi alkalmas erre, ki iránt a bizalom teljes és ki a viszonyokat a legalaposabban ismeri.

Ebben a városban mindenkinek össze kell fogni, hogy a nehéz szenvedéseket kiheverjük. Meg kell szünni az áldatlan társadalmi széthúzásnak, meg kell szünni minden nemzetiségi álmódózásnak, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség jegyében úgy a magyar, mint más ajkú polgártársaink a szép, megiffodott magyar hazában karöltve, kéz kézben dolgozhassék a haza és saját boldogulására.

Az új polgármester-jelölt Kleiner Lajos személye e tisztségre a legalkalmasabb. Nagy, kipróbált tudása, szociális ismeretei, demokrata gondolkozása, békés kiegyenlítő természete és jó szíve, meggyezerte ismert szerénysége szinte predestinálja a nagy idők vezető emberének, ki erélyével minden városunk lidvére alkalmas eszközt igénybe fog venni, hogy maradó alkotásokat létesítsen.

Nemzeti kölesön.

A történelem, mint tanítómaster, mint a megújuló események leszállódésának könyve, sok mindenre megtanít a ha az események nem is nagyban, de kis részekben, mintegy hullámzóan vissza-vissza térnek. Példákat, ha nem is teljesen találókat a egészen hűeket nem is találunk, az események némelyikének hasonlósága azonban szinte szembeötlő.

Nézünk a magyar történelmet. Menjünk vissza a legrégebbi korra, a honfoglalásra. Őseink, mint egy hatalmas karaván indultak el őshazájukból s mint a fergeteg vonultak végig a Hadak Utján, elől mentek a daliák, a vitézek, lófarkas zászlós alatt, sallangos eszerszámu paripákon, fényes sisakkal, kopjakkal, nyil-

vesszőkkel tele tegzekkel, villogó kardjaikkal s míg tehát a harcdeztett része a fajnak mindig elől volt és csatát csatára halmozott, addig a hozzátartozók, asszonyok, gyermekek és aggok jóval a sereg után bivalyos társzekereken vonultak a hadak nyomán. Gondoskodtak arról, hogy az elől harczoók kifáradt vitézek ne szenvedjenek semmiben sem hiányt, ne éhezzenek, nyilvesszőik hegyezettek legyenek, nyilaikon a húr pengve feszüljön, aczéll kardjuk borotvaes legyen. Az anya, a feleség, testvér, szülő, gyermek dolgozott magáért, a sajátjáért, hogy minél biztosabban, minél erősebben képes legyen ellentállani mindennek az értük küzdő hőst, s ott hátul a szekértáborban is egyért élt, egynek szentelte csak az életét mindenki, — a győzelemért.

Ime, milyen fenségesen, milyen borzasztóan ismétlődik meg a történelem. A nemzet hadra kelt. Majd minden fegyverforgató fia kardot fogott és harcrol, ha nem is mint az ősmagyarok, egy honfoglalásért, de a haza megszentelt földjének védelméért, megtartásáért annak, amiért őseinknek ezredével keresztül vére folyt.

Ma mi vagyunk a nagy sátor-táborban. messze a dúló harczoéktól, nem hallatszák ide semmi abból a nagy zengésből, mely felülmúl mindent, az Istennek leghatalmasabb mennydörgését is! Ha nem tudunk a sereg nyomában járva segíteni sajátjainknak, mert egyéni erőnk nem képes élt adni az ő fegyvereiknek, hisz ma szinte tudományosan haladtak előre s fejlődtek a harcznak eszközei. S nem is szerezheti be senki saját erejéből vitézének szülőségét, hanem az összességnek atyjára, az államra hárult e feladat.

S így az összesség kötelessége az egyént támogatni, s ezen támogatás ma a pénz. S miután az állam a nagy költségeinek fedezésére ismétlen nemzeti kölesönt, hadikölesönt kénytelen igénybe venni, épp oly szívesen, épp oly készséggel kell adnunk, mint a milyen szeretettel, a milyen odaadással honfoglaló őseink

hozzátartozói segédkeztek ezen hon megalapításában.

Ismertük a magyar nemzetet s népeit. Szeretettel csilingnek ezen a hazán, nyelvre való tekintet nélkül s tudjuk, hogy az eddigi sikereket még tetőzni fogják. Ezen szeretet a biztosítéka és záloga a hadikölcsön sikerének!

HIREK

Szegények vagyunk, de jól élünk.

A bolgár Vöröskereszt és a török Vörösféldhold javára nagy ünnepek voltak a minap Temesváron. Lement Achmed Híkmet bey török és Nedkov bolgár főkonul is. A hangverseny után vacsorát adott a város. Ezt eddig természetesen, helyesen is tartjuk, csak akkor bátorokdunk megütödni, mikor a lakoma ételrendjét olvastuk:

Hal hollandaiso.

Berju-kottel Koronaherog módra körítve.

Idői hizlalt sült ostrike.

Fojes saláta, alma purru.

Puding.

Sajt.

Naranas.

Kávé.

Pilseni sör.

Bunguáni fehér.

Villányi vörös.

Törley Casino.

Olyan menü ez, amilyennel püspököket szoktak installálni, azokat is régi időkben.

Ez azonban háborúban történt, amikor husztalan napokból az elégnél többet kénytelen rendezni a jobb módú ember háztartása is, amikor az önmegtartóztatás, a jóról való lemondás erényét versenyezve ajánlja klerus és politikai hatóság. Nem hiszünk, hogy a szövetséges derék konzulok zokon vették volna, ha becstületes, egyszerű vacsorával fogadták volna őket. Temesvár azonban szenzációval akart kedvezkedni, idej hizlalt csirkét szerepelt a műsoron, mikor a polgárság csirkéi csak most bujnak ki a tejából s a sörön, kettőfe boron kívül pezsgőt is bontat. Ennek az országnak sok keserves nyavalyája közt nem a legutolsó a gyomor iránt való szeretete. Vendéglátást el sem képzelhet etetés nélkül. Van-e háború, vagy sem, — olyan mindegy. Magyarországon bankettezni fognak az utolsó itélet napján is. Népek millióinak halálhőrgése orkántékné kavargja fel a levegőt, de az emberek még mindig banketteznek.

* **Husvét.** Szomorú husvétra virradt az idén ismét az esztét vesztett emberiség. A míg más időkben orgonabugással, harangzúgással köszöntötték a béke, a lemondás ünnepét, az idén úgyuk hangja sivította a levegőbe, hogy **Gejlothat jár az emberiség.** Krisztus hirdette az Eszmét és kinos halált halt a keresztján, anélkül, hogy az Eszme meghalt volna. Harangok hirdetik a feltámadást, mert csak a földi maradványok mulandók, de örökkön él a hit. Kérjük az Isten, hogy enyhüljön a gyász és szünjön meg a rettenetes világelfordulás. Ma, husvét vasárnapján délelőtt 10

órákor az ünnepélyes nagymisén az egyházi énekar Szeghő Sándor karnagy vezénylete mellett Beethoven Lajos C-dur miséjét éneklte a katonai zenekar kíséretével.

* **Kitüntetés.** Fleckenstein Alfonz, budapesti államrendőrségi detektív, zombori földünk, a háború eleje óta a főhadiszálláson teljesít szolgálatot, a trónörökös kíséretében több ízben beutazta a frontot. Szolgálatiért most szép kitüntetésben részesült. Ötlete az ellenség előtt teljesített szolgálatai elismerésül a vitézségi érem szalagján viselendő arany érdemkereszttel tüntette ki.

* **Május 1.** A magyarországi szervezett munkások a háborúra való tekintettel az idén sem tanepnik meg munkaszünettel május elsejét és főlvonulásokat sem tartanak sehoh. Így tehát az idén is, úgy mint tavaly, a munkásszervezetekben tartanak csak tünepi összejöveteleket május elsején este.

* **A belügyminiszter Zombor városához a hadikölcsönről.** A belügyminiszter a negyedik hadikölcsönüggyében a következő leiratot intézte Zombor törvényhatóságához: Győzelünk között folytatott nagy mérkőzésünk rendkívüli kiadásokkal jár. Ezeknek a fődöze néatunk is újabb kölcsön fölvételét teszi szükségessé. A kölcsönre vonatkozó hivatalos aláírási fölhívás most fog közzétetni s az aláírási időnek a pénzügyminiszter minden valószínűség szerint az április 19-től május 23-ig terjedő időt fogja megállapítani. Szól azután a leirat a kölcsön megjelenési formáiról, majd folytatja: Ismerve a törvényhatósági és a községi élet irányadó tényezőinek a nemzeti nagy cél érdekében eddig kifejtett nagymérvű és eredményes munkásságát, a negyedik hadikölcsön sikere ellát és részben is a legnagyobb bizalommal tekintek.

* **A szerbiai fölkormányzó negyedik szemlélt.** Salis-Sévis gróf, szerbiai cs. és kir. katonai fölkormányzó legutóbbi negyedik szemléltján Kruseváczot, Csacsakot, Uzicszét, Jagodínát, Vrnjacska-Banját, Stopanját, Trsteniket, Pozsegát és Kraljevét látogatta meg és mindenütt viharos ovációkkal fogadták.

* **A bácskai lyceumok szövetsége.** A Bácsmegyei Naplóból veszzük a következő sorokat: Kedden délután a Szabadkai Szabad Lyceum Egyesület végrehajtó bizottsága ülést tartott, a melyen a bajai szabad lyceum küldöttei: dr. Werner Adolf cisztercita-rendi apát, a zentai főgimnázium igazgatója és dr. Czako Ambrus gimnáziumi tanár is résztvett. Az értekezleten, a melyet a szabadkai lyceum nagynevű előnöke: dr. Milkó Izidor vezetett, a bácskai szabad lyceum szövetkeztének kérdését tárgyalták. A bajaik hozzájárultak e nagyfontosságú kulturális tervhez, remélhetőleg hozzájárulnak a zomboriak is, úgy hogy a télen már egyesült erővel szolgálhatják a bácskai lyceumok a közönség tudásvágyát.

* **Belgrádi hírek.** A zimonyi hazatérők közül hármán halállal lakoltak azért, mert Zimony utcáitól kicserélték. A halálos ítéletet Belgrádban hajtották végre. — Belgrádba csütörtökön egy különvonat hozta a menekülteket, a legtöbbet Kruseváczból. — A katonai rendőrség a napokban 118 tűzkár elleni biztosító tábláskát szedtetett le különböző épületekről, mert

szerb királyi koronával és állami czimerral voltak ellátva. — A szerb államhivatalnokokat segélyző bizottság helyiségeit a Vasina-utcából a Takovska-utca 10. szám alá helyezte át.

* **Május 29-én vonulnak be a 18 évesek.** Megérkezett Zomborba a honvédeképzésztő parancsnoksághoz a honvédelmi miniszter rendelete, amely szerint a most folyó népfölképző szemlélen besorozott 18 éves népfölképzők május 29-én tartoznak jelentkezni az ezredeiknél.

* **A zentai képviselőválasztás a szegedi törvényszék előtt.** Az 1912-iki zentai képviselőválasztások egyik jellegzetes epizódja került hétéfőn a szegedi törvényszék elé. A Fernbach—Teleszky választás után, Fernbach Károlyt választották meg. Kőrösi Péter városi tisztviselő, a zentai függetlenségi párt tagja, a Zentan megjelenő „Üszetartás” című lapban cikket közölt. Elesen támadta a kormányt, szerinte a választók tisztában vannak azzal, hogy sem egy magyar gazda, sem pedig egy szerb választó nem szavazott addig Teleszkyre, amíg a szavazatát jó áron meg nem vásárolták. A cikknek ez a kitétele van inkriminálva. Ezt a részt ugyanis negyvenkét választó magára nézve sértőnek találta s a szabadkai ügyészégen feljelentést tettek a cikk szerzője ellen. Időközben s feljelentők száma ötre apadt le, de ezek közül sem jelent meg senki a hétéfői törvényszéki tárgyaláson. Kőrösi Péter vádlottat dr. Dózsa Emil ügyvéd védte, a ki az eljárás megszüntetését kérte, miután ma a magánvádlók, sem pedig jogi képviselők a tárgyaláson meg nem jelentek. A törvényszék a tárgyalást elnapolta.

* **Papirt árusító város.** Szegeden a városi tanács a város régi papirainak értékesítése ügyében a papirhianyra való tekintettel úgy határozott, hogy fölszólítanak minden úgyoszlályt, hogy a régi papirokat, a melyeket ma már legfőjébb pakolásra használnak, szedjék össze. Ezeket aztán értékesíteni fogja a város a gazdász útján. Miután tudomásunk van arról, hogy a mi városunknak is nagy mennyiségű ilyen régi felhasználatlan papiranyag van, felhívjuk az intéző körök figyelmét annak értékesítésére.

* **Újra sorozzák az alkalmatlanokat.** A Zombor és Vidéke már egy hete jétezte, hogy május hóban elrendelik az új szemlélt. Most ez megtörtént. Az 1886. január 1 és 1897. december 31-ike közt született és eddig alkalmatlannak tall népfölképzőkét pótszemlélen idézik. A pótszemlélet az egész országba május 16-ika és június vége közt tartják meg. Ezenkívül elrendelték, hogy a felmentettek jogcimeiket igazolni tartoznak.

* **Ahol már azzal foglalkeznek, miként fogadják a hazatérő katonákat.** A baranyai katonák, bármely fegyvernemnél teljesítettek is szolgálatot, gazdag vérpazarlással álltak helyt e nehéz és súlyos időkben és így érthető, ha azokat mindcniütt lázas türelmetlenséggel, rajongó szeretettel várják haza. Mohácson közadakozásból megfelelő összeget bocsátották az Iparos Olvasókör háznagyának rendelkezésére, hogy a kör a háború óta csendes helyiségeit megfelelően rendezze hozhassa és díszben várhassa vissza tagjait, ha majd megérkeznek a harctérről.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ szivarkahüvelyek“.

Figyelmeztetés!

Mint hogy hasonló megjelölésű hüvelyek kerültek forgalomba, tisztelttel figyelmeztetem a cigarettázó urakat, hogy a Mediano-féle Clubspecialité hüvelydobozokon mindig rajta a „védjegy“:

Halász Ferenc

a Mediano-gyár vezérképviselője.

az újságot olvasó és cigarettázó ur.

Főraktár: Hennings Frigyesné, m. kir. dohány különlegességi áruházában.

* Török ifjak magyar földmives iskolában. A „Kültügyi Hadügy” közli: A magyar és török kormány megállapodása szerint az ideitől kezdve 100—150 török ifju jön Magyarországra abból a célból, hogy nálunk egy földmives-iskolában, mint gyakorlati mezőgazdaságunkban eltanulják tőlünk az okserű földművelés minden elemi gyakorlatát és elméletét.

* Aratás után hívják be az új sorozáson bevált népfölkezőket. Budapesti tudósítónk írja: Azokat az 1866—1897. évfolyambeli népfölkezőket, akiket a most megtartandó bemutatás-zemléln fognak alkalmassáknak minősíteni, előreláthatóan csak aratás után fogják be-
hívni. A 42—50 éves népfölkezőket egyelőre a harctérre alkalmassáknak minősített helyi alkalmazású katonák felváltására egyelőre csak az ország belsejében fogják alkalmazni.

* A szabadkai Ügyvédi kamara közgyűlése. A szabadkai ügyvédi kamara május 7-én d. e. 10 órákor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyen az évi költségvetést és zárszámadásokat, továbbá az igazságügyminiszterhez felterjesztendő évi jelentést tárgyalják.

* Könyvet a harezterrel Az Országos Hadségjelző Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt Eglete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére. A küldemények a Vöröskereszt Szeretetadómany-osztályhoz (Budapest, V., Lipót-körut 1.) címzendők. A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szeretetadómany a harctéren levő katonák számára.”

* A háború második éve is vége felé jár és semmi kilátás, hogy a béke áldásait egyhamar élvezhetjük. Lehetetlen így válságos időben újság nélkül lenni. Felhívjuk azért olvasónk figyelmét arra, hogy a Pesti Hírlap a háború viszonyok és a papírszükség dacára is a legterjedelmesebb és legbővebb tartalmú újság maradt napilapjaink között. A harctérek eseményeinek részletes megírását napról napra kitünő térképekkel kíséri. A Pesti Hírlapnak minden harctéren külön tudósítói van. Méltán legkedveltebb és legelterjedtebb napilapja tehát az ország-nak. A Pesti Hírlap minden héttől és 15-től kezdve meg lehet rendelni. Egy hóra 2 kor. 80 fillér, negyedévre 8 korona. A Pesti Hírlap és a Divatszalon együtt negyedévre 11 kor. A Pesti Hírlap és Az érdekes Újság együtt negyedévre 12 kor. 50 fillér. A Pesti Hírlap és a Képes Újság együtt negyedévre 10 kor. 50 fillér. A négy lap együtt negyedévre 18 korona. Az előfizetési összegeket legcélszerűbb postautalványon küldeni a Pesti Hírlap kiadó-hivatalának (Budapest, Vilmos császár-ut 78. sz.)

Közgazdaság.

A IV-ik magyar hadikölcsön.

Több mint husz hónapja annak, hogy megsemmisítésünkre törő ellenségeink reánk zúdították minden idők legnagyobb háborúját. Azóta diadalmas fegyvereink súlyos csapásokat mértek roppant számú ellenségeinkre és szövetségeseinkkel együtt aratott döntő győzelmeink nyomán immár nincs kétség a végső siker iránt.

A hosszan elhúzódó háború nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államkincstár mellett, a hadiszükségletek zavartalan ellátása széljéből új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügy-

miniszter ezuttal — úgy, mint az előző hadikölcsönöknél, azonban a zárolás mellőzésevel — 6%-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvényeket és ezzel egyidejűleg 5 1/2%-kal kamatozó állami pénztárjegyeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez a legutóbb a német birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1916 április 19-től május 23-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei s az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A bemutatóra szóló 6%-os járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás, a bemutatóra szóló 5 1/2%-os állami pénztárjegyek pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 koronás címletekben fognak kiállítani. Tehát a negyedik hadikölcsönnél is a 6%-os járadékkötvényre jehyezhető legkisebb összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jehyezése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé tétessék.

Az aláírási ár.

A kibocsátásra kerülő címletek aláírási ára az szerint, a mint az aláírt összeg ellenértékének befizetése a két részre osztott aláírási időtartam első vagy második felében történik. avagy az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az időközi kamatokra való tekintettel különböző összegekben a következőképp van megállapítva:

I. a kibocsátásra kerülő 6% kal kamatozó járadékkölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért;

1. ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi április 19-től május 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 korona 20 fillérben;

b) az 1916. évi május 5-ikét követő időben 1916. évi május 23-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 korona 50 fillérben;

2. ha pedig a kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 98 koronában;

II. az 5 1/2% kal kamatozó állami pénztárjegy aláírási ára minden 100 korona névértékért;

1. ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi április 19-től május 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 korona 90 fillérben;

b) az 1916. évi május 5-ikét követő időben 1916. évi május 23-ig bezárólag történő aláírás esetén 92 korona 20 fillérben;

2. ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 92 korona 65 fillérben. A fenti árákon felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Befizetési hely.

Úgy a járadék-, mint az állami pénztárjegy-kölcsönre az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő.

A 6%-os járadékkölcsönre történő és 100 koronát meghaladó, valamint általában az 5 1/2%-os állami pénztárjegy-kölcsönre eszközölt aláírásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10% a biztosítékképpen letendő; és pedig a kir. állam-pénztárnál és adó-hivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő-hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkeztnél és sz pénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapírokban, a melyeket az aláírási hely elfogadhatóknak tart. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916 június 9-ig,

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916 június 17-ig,

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916 június 23-ig,

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916 július 8-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékok elszámolja, illetőleg visszaadja.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminisztérium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzétendő három havi előzetes felmondás mellett, úgy a 6%-os járadékkölcsonnt, mint az 5 1/2%-os állami pénztárjegy-kölcsonnt egészben, vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás a 6%-kal kamatozó járadékkötvényekre nézve 1921 november 1-ét megelőző időre, az 5 1/2%-kal kamatozó állami pénztárjegyekre nézve pedig 1921 december 1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

Az 5 1/2%-os állami pénztárjegy-kölcsön visszafizetése.

Az 5 1/2%-os állami pénztárjegy-kölcsön megjelölt tőkét követően a m. kir. államkincstár a beváltóhelyeknél a bemutatónak, az állami pénztárjegy bevonása ellenében, minden levonás nélkül, adó- és illetékmentesen 1926 június 1-én visszafizeti.

Adó- és illetékmentesség.

A kibocsátásra kerülő címletek után járó kamatok épűgy, mint a kölcsönvisszafizetés alkalmával a járadékkötvényeknek, illetve állami pénztárjegyeknek tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizettetnek ki.

A címletek pupillaritása. Az aláírásra bocsátott járadékkötvények és állami pénztárjegyek — úgyanúgy mint az eddigelő kibocsátott hadikölcsönkötvények — a gyámoltak és gondnokoklat pénzneik elhelyezésére alkalmasak.

Betétek felhasználása a jegyzés céljaira.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily czégekél 1914. évi augusztus hó 1. előtti betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratórium feloldórendelvényben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetések céljaira — önerhetőleg a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — teljes összegükben igénybevehetők.

Azok, a kik a befizetésekre ilyen betéteket kívánják igénybevenni, annál az intézetnél vagy czégnél, illetve annak az intézetnek vagy czégnek közvetítésével tartoznak jehyezni, a melynél a betét el van helyezve.

A Török Vörös Félhold képeslevelező lapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviseletház.)

NYILTTÉR. *)

Borivőknek a bor keveréséhez!

**MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER**
Szászországi érményes
SAVANYUVIZ

A díjazott képlet
kösömbösíti
a bor savanyúságát,
íze kellemesen peggő,
Nem festi a bort.

Nagyszerűen bevált a hárciteria küzdőnél, általában mindenképpen mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
megfázás, reuma, köszvény, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. kapsli kompon.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvegeje K - 80, 140. T.-.
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága J. Elisabethstr. 5.
Napenkénti szétvités.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Csépléshez,
gőzekéhez szerezze be sürgősen
SZÉN és GÉPOLAJ,
NYERSOLAJ, BENZIN
szükségletét.
Azonnal szállítja:
KlarAndor és Társa
részvénytársaság
DEBRECEN. Telefon 445.

Nagybani borkereskedők figyel-
mébe
ajánlok **jóminőségű érmelléki új bort** előnyös árárt. BERKES MÓR Nagy-
várad, Teleki-utca. . . . .

Tavaszi ültetéshez és pótláshoz alkalmas gyökeres fás 2 éves
Szőlőültványok és direkt termék
Szászoros, Pires DELAWARE, Othello és **Isabella** mind 2 éves gyökeresek. Olcsón eladó; továbbá
Ó- és UJBOROK.
Cím: **Molnár Mihály**
Abaujszántó.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottab erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 koronáért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Portik, Vas, stb. intézteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegségek fertőtlenítésére, antiseptikus köztűzések-nél (sebekre és daganatokra) kéz- és arumosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is, szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni.
Ára 1 K 60 f.

Podormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Száj-
bűzt rögtön és nyomtatlanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgál-
zásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegeje: 1 kor. 60 f.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyszeti gyára Ujpesten.

valódi
Fáy Sódent
ásvány
pasztilla
Utánzatokat ulasítsunk vissza.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

ROVÁS

című rovatot olvassa el naponként a Budapesten megjelenő

AZ UJSÁG

politikai napilapban. A háborús helyzet kimérítő és szak-szerű magyarázata Bő hirrovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölelő közgazdasági rész. Egyes példány ára 12 fillér.

Kapható minden újságelárusítónál.
Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 32 korona
Félévre . . . . . 16 korona
Negyedévre . . . . . 8 korona
Egy hónapra . . . . . 2 K 80 f.

Megrendelési cím:
AZ UJSAG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 54. sz.

„Hungária“-fürdő ZOMBOR.
Gőzfürdő:
Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.
Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2 órától 6 ig.
Kitűnő masször és elsőrendű tyulkszemvágó a fürdőben.
A kádfürdőket hölgyek és urak minden nap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta két szer kimosva és állandóan friss víz.
Biebert János
bérlo.

Steckenpferd-liliomtejszappan
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a **hór** és szépség gondozásában való fő álmulhatatlanságáért. **Esernyi elismerőlevél!** Sok lugnagjobb kitüntetés! **Bevásárlásnál óvalosság!** Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a **cép** helyes nevére! Darabja 1.- K-ért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb.
Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkréme (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezék gondozására.